

Uchwała nr 9
Komitetu Monitorującego
Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
z 15 grudnia 2022 r.

w sprawie kryteriów wyboru operacji zaproponowanych dla interwencji „Rozwój małych gospodarstw” Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zgodnie z art. 79 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 pozytywnie opiniuje kryteria wyboru operacji dla interwencji „Rozwój małych gospodarstw” Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, określone w załączniku do uchwały.

§ 2.

1. Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 przyjmuje do wiadomości, że kryteria wyboru operacji, o których mowa w § 1, stanowią element projektu wytycznej Instytucji Zarządzającej, która zostanie poddana opiniowaniu.

2. Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 upoważnia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do dokonania zmian kryteriów wyboru operacji dla interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, o których mowa w § 1, wynikających z przebiegu opiniowania wytycznej Instytucji Zarządzającej.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Ryszard Bartosik
Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny
dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Załącznik do uchwały Nr 9 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 z 15 grudnia 2022 r.

Kryteria wyboru operacji dla interwencji „Rozwój małych gospodarstw” Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Kryterium 1. Uczestnictwo w systemach jakości

Punkty przyznaje się za uczestnictwo lub planowane uczestnictwo w:

- a) unijnym systemie jakości – **2 punkty**, przy czym za uczestnictwo w systemie rolnictwa ekologicznego – **4 punkty**, pod warunkiem, że powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa objęta tym systemem stanowi co najmniej 50 % powierzchni użytków rolnych tego gospodarstwa,
- b) krajowym systemie jakości – **1 punkt**, pod warunkiem, że jest to system jakości żywności uznany na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi za krajowy system jakości żywności i notyfikowany do Komisji Europejskiej zgodnie z Dyrektywą (UE) nr 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego

– jednak nie więcej niż 5 punktów.

Kryterium 2. Udział w zorganizowanych formach współpracy

Punkty przyznaje się za udział lub planowany udział w zorganizowanych formach współpracy – **3 punkty**.

Kryterium 3. Powierzchnia użytków rolnych na ONW typ górski lub ONW typ specyficzny strefa II

Punkty przyznaje się gdy co najmniej 50% powierzchni użytków rolnych wchodzących w skład gospodarstwa znajduje się na ONW typ górski lub ONW typ specyficzny strefa II (tylko obszary, w których co najmniej 50% powierzchni użytków rolnych znajduje się powyżej 350 m n.p.m.) – **2 punkty**.

Kryterium 4. Udział w szkoleniach

Punkty przyznaje się za udział lub planowany udział w szkoleniach związanych z zakresem operacji przewidzianym w planie – **2 punkty**.

MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW

Pomoc jest przyznawana, jeżeli operacja uzyskała co najmniej **3 punkty**.

Minimalna liczba punktów stanowi dokładnie 25 % maksymalnej liczby punktów, które można uzyskać w ramach omawianej interwencji. Dzięki takiemu podejściu do realizacji zostaną wybrane operacje o odpowiedniej jakości, pozwalające zrealizować cel interwencji i zaspokoić związane z nim potrzeby.

KRYTERIA ROZSTRZYGAJĄCE mające zastosowanie w przypadku, gdy co najmniej dwa podmioty uzyskały taką samą liczbę punktów:

1. W przypadku osób ubiegających się o pomoc, które uzyskały taką samą liczbę punktów, o kolejności przysługiwania pomocy decyduje płeć wnioskodawcy, przy czym pierwszeństwo w uzyskaniu pomocy ma operacja realizowana przez kobietę.
2. W przypadku osób ubiegających się o pomoc tej samej płci, które uzyskały taką samą liczbę punktów, o kolejności przysługiwania pomocy decyduje przychód bazowy w gospodarstwie, przy czym pierwszeństwo w uzyskaniu pomocy ma gospodarstwo o wyższym przychodzie bazowym.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 79 ust. 1 zdanie drugie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, celem kryteriów wyboru jest zapewnienie równego traktowania wnioskodawców, lepszego wykorzystania zasobów finansowych i ukierunkowania wsparcia zgodnie z celem interwencji. Mając na względzie aspekty określone w ww. przepisie, w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 w opisie interwencji „Rozwój małych gospodarstw” przewidziano, że kryteria wyboru operacji mogą dotyczyć w szczególności:

- 1) produkcji w systemach jakości;
- 2) udziału w zorganizowanych formach współpracy, przy czym przedmiot operacji powinien mieć związek z zakresem działalności będącej przedmiotem współpracy;
- 3) gospodarstwa, w którym co najmniej 50% gruntów użytkowanych przez to gospodarstwo znajduje się na ONW typ górski lub ONW typ specyficzny strefa II (tylko obszary, w których co najmniej 50% powierzchni użytków rolnych znajduje się powyżej 350 m n.p.m.);
- 4) udziału w szkoleniach związanych z zakresem operacji przewidzianym w biznesplanie.

Zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami dla interwencji „Rozwój małych gospodarstw”, produkcja w systemach jakości oraz udział w zorganizowanych formach współpracy będą wiodącymi zagadnieniami przy wyborze operacji do przyznania pomocy. Ponadto, w celu zapewnienia większego udziału kobiet wśród osób prowadzących gospodarstwa rolne jako kierujący, przewiduje się preferowanie tej grupy wnioskodawców w przyznawaniu pomocy.

Kryterium 1. Uczestnictwo w systemach jakości

W trakcie prac nad PS WPR w zakresie celu szczegółowego 2 „Zwiększenie zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstw, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i długoterminowej, w tym większe ukierunkowanie na badania naukowe, technologię i cyfryzację”, jako jedną z głównych potrzeb dotyczących gospodarstw rolnych, w tym małych gospodarstw, zidentyfikowano rozwój produkcji żywności wysokiej jakości, w tym ekologicznej. Zgodnie z opisem tej potrzeby, warunkiem zachowania przewag konkurencyjnych sektora rolnictwa, przy stopniowej utracie przewag cenowo-kosztowych, jest ukierunkowanie produkcji na osiągnięcie wysokiej jakości, rozumianej zarówno jako żywność bezpieczna, posiadająca markę, ale także produkowana bezpiecznymi dla środowiska metodami (zrównoważone metody produkcji rolnej, w tym metody ekologiczne). Jest to tym bardziej uzasadnione ponieważ popyt na produkty wysokojakościowe, w tym produkty rolnictwa ekologicznego w Polsce i UE systematycznie rośnie. Gospodarstwa, których system zarządzania, w tym produkcji oparty jest o metody produkcji ekologicznej lub inne systemy jakości żywności, osiągają wyższe marże ze sprzedaży, co w konsekwencji przekłada się na większe ich możliwości rozwojowe.

Biorąc pod uwagę potencjał mniejszych gospodarstw (o wielkości ekonomicznej poniżej 25 tys. euro) w zakresie produkcji żywności wysokiej jakości, w interwencji „Rozwój małych gospodarstw”

preferuje się udział w systemie jakości, jeżeli rolnik uczestniczy w systemie jakości co najmniej od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy lub zobowiąże się do uczestnictwa (w systemie jakości) przed złożeniem wniosku o wypłatę pierwszej raty pomocy. Punkty przyznaje się, jeżeli koncepcja zmian strukturalnych w gospodarstwie zawarta w planie przewiduje produkcję objętą systemem jakości, za który mają zostać przyznane punkty.

Zgodnie z „Ramowym Plan Działań dla Żywności i Rolnictwa Ekologicznego w Polsce na lata 2021–2030”, który stanowi krajową strategię rozwoju produkcji ekologicznej, planowane jest m. in. przeznaczenie do 2030 r. co najmniej 7% powierzchni użytków rolnych w Polsce na rolnictwo ekologiczne. Cel ten oznacza podwojenie do 2030 r. powierzchni użytków rolnych objętych systemem produkcji ekologicznej w stosunku do roku 2019 oraz dążenie do osiągnięcia ponad miliona hektarów tej powierzchni. Ramy czasowe dotyczące realizacji „Ramowego Planu Działań dla Żywności i Rolnictwa Ekologicznego w Polsce na lata 2021–2030” zostały dostosowane do założeń strategii „Od pola do stołu” oraz strategii na rzecz Bioróżnorodności, trwających do 2030 roku.

Celem priorytetowym Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jak również jednym z kluczowych obszarów wybranych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, jest rozwój produkcji ekologicznej w Polsce. Wsparcie producentów ekologicznych przewidziano na poszczególnych etapach ekologicznego łańcucha żywnościowego od pola do stołu, począwszy od wsparcia w obszarze produkcji rolnej surowców i przetwórstwa, poprzez działania wspierające inwestycje i potencjał rynkowy, w tym małych i średnich gospodarstw, skracanie łańcuchów dostaw, działania kształtujące popyt i zaufanie konsumentów do produktów ekologicznych i produkcji ekologicznej, aż po wsparcie integracji branży oraz krajowego doradztwa rolniczego.

Mając powyższe na uwadze, w interwencji „Rozwój małych gospodarstw” przyjęto najwyższą punktację za uczestnictwo w systemie Rolnictwo ekologiczne – 4 punkty.

Ponadto, uwzględniając stanowisko KE promujące unijne systemy jakości, wyrażone na etapie uzgadniania PS WPR, przyznaje się 2 punktów za udział w unijnych systemach jakości i 1 punktu za udział w krajowych systemach jakości.

Punkty przyznaje się jeżeli rolnik uczestniczy w systemie jakości co najmniej od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy lub zobowiąże się do uczestnictwa w systemie jakości przed złożeniem wniosku o wypłatę pierwszej raty pomocy.

Na chwilę obecną są to następujące systemy jakości:

Unijne systemy jakości, za uczestnictwo w których przyznaje się punkty:

- 1) Chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne oraz gwarantowane tradycyjne specjalności, w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych,
- 2) Rolnictwo ekologiczne, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007,
- 3) Chronione nazwy pochodzenia i oznaczenia geograficzne wyrobów winiarskich, o których mowa w części II tytule II rozdziale I sekcji 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/200.

Krajowe systemy jakości, za uczestnictwo w których przyznaje się punkty:

- 1) integrowana produkcja roślin, w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin,
- 2) „Jakość Tradycja” uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 czerwca 2007 r.,
- 3) QAFP „Tuszki, elementy i mięso z kurczaka, indyka i młodej polskiej gęsi owsianej” uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 stycznia 2011 r.,
- 4) QAFP „Kulinarne mięso wieprzowe” uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 grudnia 2009 r. ,
- 5) QAFP „Wędliny” uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 stycznia 2012 r. ,
- 6) QMP „Quality Meat Program” uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 października 2008 r.

Kryterium 2. Udział w zorganizowanych formach współpracy

Wyniki analizy SWOT dla celu szczegółowego 2 wskazują, że jednym z kluczowych wyzwań w obszarze konkurencyjności gospodarstw jest niższa, niż w Europie, produktywność i innowacyjność sektora rolno-spożywczego w Polsce. Realizacja celów modernizacyjnych i związanych z nimi wdrażaniem innowacyjnych rozwiązań i technologii będzie wymagała pokonania licznych ograniczeń związanych z niewielką skalą produkcji i siłą rynkową gospodarstw rolnych, które utrudniają wdrażanie nowoczesnych technologii oraz modeli organizacyjnych i biznesowych.

Mając powyższe na uwadze, jako jedną z głównych potrzeb dotyczących małych gospodarstw wskazano potrzebę dotyczącą pokonania ograniczeń rozwoju związanych z niewielką produkcją gospodarstw rolnych, utrudniającą przejmowanie najnowszych technologii i stosowania nowych modeli organizacyjnych i biznesowych, w tym poprzez promocję współdziałania. W odniesieniu do gospodarstw o mniejszej wielkości ekonomicznej i niewielkiej skali produkcji udział w zorganizowanych formach współpracy umożliwi integrację i osiągnięcie korzyści wynikających z efektu skali.

Celem interwencji „Rozwój małych gospodarstw” jest zwiększenie zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstw, który zostanie osiągnięty, w szczególności, poprzez: powiązanie produkcji ze sprzedażą (skrócenie łańcucha dostaw), zmianę profilu produkcji, poprawę jakości produkcji, zwiększenie wartości dodanej produktu.

W omawianej interwencji realizacja założeń biznesplanu powinna doprowadzić do osiągnięcia wzrostu wartości sprzedaży produkcji rolnej (w stosunku do wartości bazowej).

Działania kooperacyjne gospodarstw rolnych stwarzają szansę zwiększania siły ekonomicznej takich podmiotów (dostęp do know-how, możliwość współpracy i wymiany doświadczeń między producentami, zdobywanie nowych odbiorców, wspólna promocja produktu itp.), a tym samym realizację celu omawianej interwencji.

Punkty przyznaje się, jeżeli rolnik bierze udział w zorganizowanych formach współpracy co najmniej od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy lub zobowiąże się do rozpoczęcia udziału w zorganizowanych formach współpracy przed złożeniem wniosku o wypłatę pierwszej raty pomocy. Przedmiot operacji powinien mieć związek z zakresem działalności będącej przedmiotem współpracy.

Przez udział w zorganizowanych formach współpracy rozumie się członkostwo w grupie producentów rolnych w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw, lub w organizacji producentów w rozumieniu ustawy z dnia 11 marca

2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych, lub ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych, lub w organizacji producentów owoców i warzyw w rozumieniu ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu.

Kryterium 3. Powierzchnia użytków rolnych na ONW typ górski lub ONW typ specyficzny strefa II

Zgodnie z wynikami ekspertyzy pt. „Stan obecny oraz możliwości zrównoważonego rozwoju obszarów górskich i podgórskich w oparciu o instrumenty polityki rolnej w nowej perspektywie finansowej” autorstwa prof. Dr hab. Wojciecha Sroki i dr inż. Wiesława Musiała, produkcja rolna prowadzona na obszarach górskich i podgórskich wymaga szczególnego wsparcia inwestycyjnego służącego poprawie konkurencyjności i wzmocnieniu ekonomicznemu gospodarstw położonych na tych obszarach.

Obszary te charakteryzują się bowiem istotnymi ograniczeniami przyrodniczymi, w tym klimatycznymi i uciążliwościami technicznymi wynikającymi z ukształtowania terenu (stoczystości), w szczególności:

- ograniczony dobór gatunków roślin ze względu na uwarunkowania klimatyczne, w tym krótki okres wegetacji,
- konieczność modyfikacji technologii produkcji w porównaniu z terenami nizinnymi, w tym stosowania specjalistycznych maszyn, (z uwagi na stromość pól),
- wyższe koszty produkcji, w tym zużycia energii z powodu pracy na stokach,
- konieczności budowy droższych, odpornych na surowy klimat i gwałtowne zjawiska atmosferyczne, budynków inwentarskich.

W interwencji „Rozwój małych gospodarstw” premiowane są gospodarstwa, których co najmniej połowa powierzchni użytków rolnych wchodzących w skład gospodarstwa w roku wyjściowym położona jest na obszarach ONW typ górski lub ONW typ specyficzny strefa II. Zastosowanie tej preferencji ma na celu stworzenie większych szans dla gospodarstw położonych w znaczącej części na ONW, co znacznie utrudnia prowadzenie działalności rolniczej.

Kryterium 4. Udział w szkoleniach

Wyniki analizy SWOT do celu 2 wskazują, że producenci rolni nie dysponują wystarczającym poziomem wiedzy technologicznej. Podnoszenie wiedzy specjalistycznej jest szczególnie istotne w przypadku posiadaczy gospodarstw o niewielkiej skali produkcji, ponieważ dostarcza praktycznych narzędzi umożliwiających wzrost orientacji rynkowej gospodarstw (m.in. dzięki wdrożeniu nowych, dotychczas niestosowanych tam modeli organizacyjnych umożliwiających poprawę jakości produkcji a tym samym wzrost sprzedaży produktów rolnych).

W omawianej interwencji preferowane są operacje uwzględniające udział rolnika w szkoleniach związanych z zakresem operacji przewidzianym w biznesplanie.

Oprócz tematyki dotyczącej produkcji rolnej i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, przewiduje się premiowanie udziału rolników w szkoleniach z zakresu: poszukiwania i utrzymania klientów, monitoringu rynku oraz zapotrzebowań i /preferencji klientów, a także promocji produktów kierowanych na rynek.

Poza tym, z uwagi na to, że w interwencji „Rozwój małych gospodarstw” wspierane będą również operacje z zakresu rolniczego handlu detalicznego, sprzedaży bezpośredniej oraz dostaw bezpośrednich, zasadnym jest, aby zakresy tematyczne szkoleń uwzględniały również te obszary działalności.

Zakres tematów szkoleniowych zostanie uwzględniony w Wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i warunków zwrotu pomocy dla interwencji „Rozwój małych gospodarstw”.

Punkty przyznaje się, jeżeli rolnik ukończył szkolenie nie wcześniej niż 3 miesiące przed miesiącem złożenia wniosku o przyznanie pomocy albo zobowiąże się do ukończenia szkolenia przed dniem złożenia wniosku o przyznanie drugiej raty pomocy.

Kryteria rozstrzygające

Ad 1 Płeć

Zgodnie z danymi GUS (Powszechny Spis Rolny 2020: Charakterystyka gospodarstw rolnych w 2020 r.) ponad $\frac{2}{3}$ ogółu pracujących użytkowników gospodarstw indywidualnych to mężczyźni. Kobiety w porównaniu z mężczyznami użytkowały mniejsze obszary gospodarstw rolnych. Także wśród beneficjentów operacji typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” PROW 2014–2020 (wg stanu na 31 sierpnia 2022 r.) 24 325 kobiet oraz 38 263 mężczyzn otrzymało decyzję o przyznaniu pomocy. Oznacza to, że udział kobiet wśród beneficjentów tego instrumentu był niższy niż udział mężczyzn.

Ponadto, wśród beneficjentów operacji typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” realizowanych w ramach PROW 2014–2020 kobiety stanowią zdecydowaną mniejszość (15,62%). Wsparcie w ramach tego instrumentu (według stanu na 31 sierpnia 2022 r.) otrzymało 39 564 mężczyzn oraz 7 322 kobiety. Tymczasem potrzebę promowania równości kobiet i mężczyzn przewidziano w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającym przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającym rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 oraz w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027. Zgodnie z opisem celu szczegółowego 8 „Promowanie zatrudnienia, wzrostu, równości płci, w tym udziału kobiet w rolnictwie, włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich, w tym biogospodarki o obiegu zamkniętym i zrównoważonego leśnictwa” kobiety są jedną z grup osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na obszarach wiejskich, w tym na rynku pracy.

W tej sytuacji istotne jest zachęcanie kobiet do prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwie. Ma temu służyć kryterium rozstrzygające, które preferuje kobiety w ramach systemu wyboru operacji w interwencji „Rozwój małych gospodarstw”.

Zgodnie z art. 23 Karty Praw Podstawowych UE nie jest dyskryminacją zapewnienie korzyści dla osób płci niedostatecznie reprezentowanej.

Ad 2 Przychód bazowy w gospodarstwie

W Polsce blisko 80% gospodarstw towarowych to jednostki bardzo małe i małe, tj. o wielkości ekonomicznej nieprzekraczającej 25 000 euro. Podmioty te odpowiadają za 34% wartości produkcji wprowadzanej na rynek i gospodarują na blisko 50% użytków rolnych w Polsce. Te gospodarstwa są grupą bardzo zróżnicowaną. Pewna ich część charakteryzuje się prorozwojowymi cechami (np. odpowiednie zasoby pracy, ziemi, miejsce położenia, lokalny rynek, pomysł na rozwój), które mogą być wykorzystane jedynie dzięki odpowiedniemu wsparciu inwestycyjnemu.

Kryterium wyboru w zakresie zastosowania preferencji dla gospodarstw o wyższym przychodzie bazowym pozwoli na preferencję gospodarstw, które już na etapie składania wniosku o przyznanie pomocy są potencjalnie bardziej zorientowane rynkowo. Zastosowanie takiego podejścia umożliwi bardziej efektywną alokację środków, co sprzyjać będzie tworzeniu gospodarstw trwałych ekonomicznie, w pełni rozwojowych i zdolnych do konkurencyjności na rynku.